

дійти до висновку, що більшість студентів впевнені у собі, готові до сприйняття нового та готові до нового та неочікуваного.

Отже, вольова саморегуляція забезпечує цілеспрямованість та вмотивованість особистості, розвиток адекватних реакцій на стресові фактори та здатність їх використовувати у процесі своєї життєдіяльності, зокрема у навчанні. Таким чином, розвиток вольової саморегуляції сприяє кращому процесу навчання та професійному становленню студентів психологів, допомагає визначитися з цілями та долати перешкоди.

Список літератури

1. Гринців М. Саморегуляція як компонент професійної підготовки майбутнього фахівця. Актуальні питання гуманітарних наук. 2013. Вип. 4. С. 238-245. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/apgnd_2013_4_31.

2. Царькова О.В. Методи емоційно-вольової саморегуляції психологічного стану студентів. Збірник наукових праць. Психологічні науки. 2013. Том 2. Випуск №10(91). С. 316-320. URL: <http://mdu.edu.ua/wp-content/uploads/files/64.pdf>

*Науковий керівник: Наталія ДЕМЧЕНКО,
канд. пед. наук, доцент*

УДК 159:332 (043.2)

Оксана СІРАК-КОНДРАТЬЄВА

ДЗВО «Університет менеджменту освіти», Київ

ПСИХОЛОГІЧНИЙ ВИМІР ПРЕДСТАВНИКІВ СЕРЕДНЬОГО БІЗНЕСУ У КОНТЕКСТІ ЗРУШЕНЬ БІЗНЕС-СЕРЕДОВИЩА ТА ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

В умовах переходу при постійній змінюваності моделей господарської діяльності, ведення бізнесу, зрушення повністю створених роками моделей роботи підприємств, Україна та бізнес постали перед новими викликами, які випробовують на міцність економіку, що було спричинено воєнним станом та глобальною економічною кризою в світі. На сьогодні, як ніколи трудовий потенціал відіграє вирішальну роль у визначенні майбутнього країни. У контексті викликів глобалізації актуалізується пошук нових парадигм соціального розвитку [1], особливої значущості набувають проблеми професійного становлення особистості, розвитку її творчого потенціалу

Перед сучасним бізнесом саме зараз постає завдання максимально створити умови для запобігання повного падіння економіки держави і

сприяння розвитку, забезпеченню ефективної та безперервної роботи економіки держави у період війни та післявоєнний період відновлення. Основою бізнесу, її базою є люди. Від їх індивідуальності, особистих якостей, здатності відновлюватись у таких кризових умовах і залежить відновлення економіки України. Саме керівники, власники бізнесу опинилися не в стандартній для себе ситуації, коли розвиток економічних подій не передбачувальний, коли проектування не допомагає, коли економічні чинники не працюють. Ризик психічного перевантаження в управлінській діяльності, його причини та наслідки унеможливають вирішення питання успішного керування бізнесом.

На особливу увагу заслуговують психологічні аспекти та виявлення проблем управління персоналом середнього бізнесу в екстремальних, кризових ситуаціях, що потребує від представників менеджменту розуміння сутності, причин виникнення стресу, факторів, які зумовлюють його перебіг. Це сприятиме розумінню організаційних питань у роботі з особистістю, що зазнала стресових навантажень. Менеджери середнього бізнесу задля вдалої роботи мають бути обізнаними з особливостями взаємодії з персоналом в кризових станах, опанувати вміннями налагодження стосунків, використовуючи індивідуальний підхід. Тому варто звертати увагу не лише на економічні та адміністративні фактори розвитку власного бізнесу, але й на соціально-психологічні методи відновлення персоналу. При цьому важливим для розуміння людської спроможності до психологічної позитивної адаптації в кризових обставинах є набуття резилієнтності менеджментом організації як їх здатності впоратися зі складними життєвими подіями та відновлюватися після труднощів чи стресу

Резилієнс є процесом ефективного подолання негараздів, що не визначається тільки рисами особистості, а включає увагу, мислення і поведінку бізнесмена. Представники середнього бізнесу, як і кожен громадянин, не можуть змінити факту, що у нашому житті, бізнес середовищі трапляються стресові події чи ситуації, але кожен може навчитися змінювати свою відповідь на них.

Отже, психологічний вимір представників середнього бізнесу у контексті зрушень бізнес-середовища та економічної діяльності є складним і багатовимірним феноменом, що потребує подальшого поглибленого вивчення

Список літератури

1. Саух Ю.П. Освіта впродовж життя у контексті тектонічних зрушень у бізнес-середовищі та нових моделей економічної діяльності,

Збірник наукових статей: *Концептуальні засади розвитку освіти дорослих: світовий досвід, українські реалії і перспективи*, Київ, 2018, с.48.

2. Лазос Г. П. Резильєнтність: концептуалізація понять, огляд сучасних досліджень. *Актуальні проблеми психології*. Том 3.: Консультативна психологія і психотерапія. Вип. 14, С. 28-29. Інститут психології імені Г. С. Костюка НАПН України; Вінниця, ФОП Рогальська І. О., 2018. Вип. 14.

3. Лазос Г.П. Теоретико-методологічна модель резильєнтності як основи побудови психотехнології її розвитку, Організаційна психологія. Економічна психологія. Вип.№ 2-3 (17), 2019, С.1. Режим доступу: <https://doi.org/10/31108/2.2019.3.17.9>.

4. Психосоціальна підтримка в умовах надзвичайних ситуацій: підхід резильєнс, посібник з проведення тренінгу .[Н. Гусак, В. Чернобровкіна, В. Чернобровкін, А. Максименко, С. Богданов, О. Бойко ; за заг. ред. Н. Гусак]; Нац. ун-т «Києво- Могиллянська академія». Київ: НАУКМА, 2017. 174 с.

*Науковий керівник: Валентина БАЛАХТАР,
д-р. психол. наук., професор*

УДК 378.091.3:159.9-051]:159.964.21(043.2)

Інна СТЕПАНЕНКО

*Український державний університет
імені Михайла Драгоманова, Київ*

ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ПСИХОЛОГІВ ДО РОБОТИ З ВНУТРІШНІМИ КОНФЛІКТАМИ ТА СОРОМ'ЯЗЛИВІСТЮ

На сьогоднішній день в практичній психології все частіше зустрічаються запити пов'язані з сором'язливістю та внутрішніми конфліктами, які потребують психологічного втручання.

Проблема виникнення сором'язливості та внутрішніх конфліктів особистості була предметом дослідження багатьох науковців. Так, дослідженням сором'язливості займалися Ф. Зімбардо, К. Ізард М. Кляйн, П. Пілконіс та ін., внутрішні конфлікти вивчалися С. Герасіною, Т. Гущиною, О. Донченко, Г. Дубчаком, Т. Титаренко.

Ф. Зімбардо зазначав, що сором'язливість має свій вплив на особистість в контексті широкого кола психологічних проявів – від легкого зняктовіння, виникаючого під час спілкування з іншими людьми, до